TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2022. gada 24. februārī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Dabasgāzes iekšējais tirgus – Direktīva 2009/73/EK – 2. panta 3) punkts – Jēdziens "pārvade" – 23. pants – Pilnvaras pieņemt lēmumus par uzglabāšanas objektu, iekārtu sašķidrinātas dabasgāzes atkārtotai pārvēršanai gāzē un rūpniecisko lietotāju pieslēgšanu pārvades sistēmai – 32. panta 1. punkts – Trešo personu piekļuve sistēmai – Iespēja tieši pieslēgt tiešos lietotājus dabasgāzes pārvades sistēmai

Lietā C-290/20

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko Latvijas Republikas Satversmes tiesa iesniedza ar 2020. gada 11. jūnija lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2020. gada 30. jūnijā, tiesvedībā

"Latvijas Gāze" AS,

piedaloties

Latvijas Republikas Saeimai,

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai,

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: otrās palātas priekšsēdētāja A. Prehala [*A. Prechal*], kas pilda trešās palātas priekšsēdētājas pienākumus, tiesneši J. Pasers [*J. Passer*] (referents), F. Biltšens [*F. Biltgen*], L. S. Rosi [*L. S. Rossi*] un N. Vāls [*N. Wahl*],

ģenerāladvokāts: Dž. Pitrucella [*G. Pitruzzella*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– "Latvijas Gāze" AS vārdā – L. Liepa, advokāts,

– Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas vārdā – sākotnēji R. Irklis, vēlāk – I. Birziņš,

* Tiesvedības valoda – latviešu.

– Latvijas valdības vārdā – sākotnēji K. Pommere un V. Soņeca, vēlāk – K. Pommere, pārstāves,

– Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna*, pārstāvis,

– Somijas valdības vārdā – *H. Leppo*, pārstāve,

– Eiropas Komisijas vārdā – *O. Beynet* un A. Sauka, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2021. gada 6. oktobra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/73/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/55/EK atcelšanu (OV 2009, L 211, 94. lpp.) 2. panta 3) punktu, 23. pantu un 32. panta 1. punktu.

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar konstitucionālo sūdzību, ko "Latvijas Gāze" AS iesniedza attiecībā uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (Latvija) (turpmāk tekstā – "regulatīvā iestāde") lēmumu, atbilstoši kuram ikviens dabasgāzes lietotājs, pastāvot zināmiem nosacījumiem, var pieslēgties dabasgāzes pārvades sistēmai bez sadales sistēmas operatora starpniecības.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 2009/73

3 Direktīvas 2009/73 3., 4., 8., 14., 16., 23.–26. un 61. apsvērums ir izteikts šādā redakcijā:

"(3) Līgumā garantētās brīvības Savienības pilsoņiem – *inter alia*, brīva preču aprite, brīvība veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvība – ir sasniedzamas vienīgi pilnībā atvērtā tirgū, kas ļauj visiem patērētājiem brīvi izvēlēties piegādātājus un visiem piegādātājiem brīvi veikt piegādes lietotājiem.

(4) Taču patlaban pastāv šķēršļi, lai Kopienā gāzi varētu pārdot ar vienādiem noteikumiem, bez diskriminācijas vai ierobežojumiem. Jo īpaši visās dalībvalstīs vēl nepastāv nediskriminējoša piekļuve tīkliem un vienlīdz efektīva regulatīvā uzraudzība.

[..]

(8) Efektīvi nodalīt var tikai vienā veidā – likvidējot vertikāli integrētu uzņēmumu motivāciju diskriminēt konkurentus attiecībā uz piekļuvi tīkliem un ieguldījumiem. Vienkāršs un stabils risinājums dabiskā interešu konflikta novēršanai un piegādes drošuma panākšanai ir īpašumtiesību nodalīšana, kas paredz tīkla īpašnieku norīkot par sistēmas operatoru un viņa neatkarību no piegādes un ražošanas interesēm. Tādēļ Eiropas Parlamenta 2007. gada 10. jūlija Rezolūcijā par gāzes un elektroenerģijas iekšējā tirgus perspektīvām [(OV 2008, C 175 E, 206. lpp.)] minēts, ka īpašumtiesību nodalīšana pārvades līmenī uzskatāma par visefektīvāko līdzekli, lai nediskriminējoši veicinātu ieguldījumus infrastruktūrā, jaunu dalībnieku taisnīgu piekļuvi tīklam un pārredzamību tirgū. [..]

[..]

(14) Ja 2009. gada 3. septembrī uzņēmums, kam pieder pārvades sistēma, ir daļa no vertikāli integrēta uzņēmuma, dalībvalstīm būtu jādod iespēja izvēlēties starp īpašumtiesību nodalīšanu un sistēmas operatora vai pārvades operatora izveidi, kas ir neatkarīgs no piegādes un ražošanas interesēm.

[..]

(16) Neatkarīga sistēmas operatora vai neatkarīga pārvades operatora risinājuma pilnīga efektivitāte būtu jānodrošina ar īpašiem papildu noteikumiem. Noteikumi par neatkarīgu sistēmas [pārvades] operatoru nodrošina atbilstīgu regulējumu, kas garantē godīgu konkurenci, pietiekamus ieguldījumus, tirgus pieejamību jaunpienācējiem un gāzes tirgu integrāciju. Saskaņā ar noteikumiem par neatkarīgu sistēmas [pārvades] operatoru veiktas efektīvas nodalīšanas pamatā ir divi stūrakmeņi – organizatorisku pasākumu kopums, kas ietver arī pasākumus pārvades sistēmu operatoru vadībai, un to pasākumu kopums, kuri attiecas uz investīcijām, jaunu ražošanas jaudu piesaisti tīklam un tirgus integrāciju, īstenojot reģionālo sadarbību. Pārvades sistēmas operatora neatkarība, *inter alia*, būtu jānodrošina, izmantojot arī dažus "miera periodus", kad vertikāli integrētajā uzņēmumā nenotiek nekāda pārvaldes vai cita atbilstīga darbība, kas nodrošinātu piekļuvi informācijai, kādu varētu iegūt, arī ieņemot amatu pārvaldē. Efektīvas nodalīšanas risinājums saistībā ar neatkarīgu sistēmas [pārvades] operatoru atbilst prasībām, ko 2007. gada 8. un 9. marta sanāksmē noteikusi Eiropadome.

[..]

(23) Ir jāveic papildu pasākumi, lai nodrošinātu pārredzamus un nediskriminējošus tarifus attiecībā uz piekļuvi transportēšanai. Šie tarifi jāpiemēro visiem lietotājiem, tos nediskriminējot. Ja uzglabāšanas objekts, saspiestas gāzes uzglabāšana sistēmā vai palīgpakalpojums darbojas pietiekami konkurētspējīgā tirgū, piekļuvi varētu atļaut, pamatojoties uz pārredzamiem un nediskriminējošiem mehānismiem uz tirgus bāzes.

(24) Jāpanāk uzglabāšanas sistēmu operatoru neatkarība, lai pilnveidotu trešo personu piekļuvi uzglabāšanas objektiem, kas ir tehniski un/vai ekonomiski nepieciešami, lai nodrošinātu efektīvu piekļuvi lietotāju apgādes sistēmai. [..]

(25) No nediskriminējošas piekļuves sadales tīkliem ir atkarīga pakārtota piekļuve lietotājiem mazumtirdzniecības līmenī. [..] Lai panāktu vienādus noteikumus mazumtirdzniecībā, būtu jāuzrauga sadales sistēmu operatoru darbība, lai tie neizmantotu vertikāli integrēta uzņēmuma priekšrocības attiecībā uz to konkurētspēju tirgū, jo īpaši saistībā ar mājsaimniecību lietotājiem vai maziem lietotājiem, kas nav mājsaimniecību lietotāji.

(26) Dalībvalstīm būtu jāveic konkrēti pasākumi, lai atbalstītu biogāzes un no biomasas ražotas gāzes plašāku izmantošanu, un to ražotājiem būtu jādod nediskriminējoša piekļuve gāzes sistēmai – ar noteikumu, ka šī piekļuve pastāvīgi ir saskaņota ar atbilstīgajiem tehniskajiem noteikumiem un drošības standartiem.

[..]

(61) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 715/2009 [(2009. gada 13. jūlijs) par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem un par Regulas (EK) Nr. 1775/2005 atcelšanu (OV 2009, L 211, 36. lpp.)] [Eiropas] Komisija var pieņemt pamatnostādnes, lai sasniegtu vajadzīgo saskaņotības pakāpi. Šīs pamatnostādnes, kas ir saistošs īstenošanas pasākums, attiecībā uz dažiem šīs direktīvas noteikumiem ir arī piemērots instruments, ko pēc vajadzības var ātri pielāgot."

4 Šīs direktīvas 2. pantā ir noteikts:

"Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

1) "dabasgāzes uzņēmums" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas veic vismaz vienu no šīm funkcijām – ražo, pārvada, sadala, piegādā, iegādājas vai uzglabā dabasgāzi, tostarp [sašķidrinātu dabasgāzi (SDG)], un atbild par komerciāliem, tehniskiem un/vai uzturēšanas uzdevumiem, kas ir saistīti ar šīm funkcijām, bet šo personu kategorija neietver tiešos lietotājus;

[..]

3) "pārvade" ir dabasgāzes transportēšana tīklā, ko galvenokārt veido augstspiediena cauruļvadi un kas nav gāzes sākumposma pārvades cauruļvadu tīkls, kā arī nav daļa no augstspiediena cauruļvadiem, kurus galvenokārt lieto vietējai dabasgāzes sadalei, lai to piegādātu tiešajiem lietotājiem, bet neietverot piegādi;

[..]

5) "sadale" ir dabasgāzes transportēšana vietējos vai reģionālos gāzes cauruļvadu tīklos, lai to piegādātu lietotājiem, bet neietverot piegādi;

[..]

7) "piegāde" ir dabasgāzes, tostarp SDG, pārdošana, tostarp tālākpārdošana, lietotājiem;

[..]

9) "uzglabāšanas objekts" ir objekts, ko izmanto dabasgāzes uzglabāšanai un kas pieder dabasgāzes uzņēmumam un/vai ko tas izmanto – arī SDG iekārtu daļa, ko izmanto uzglabāšanai, bet kas nav ražošanā izmantotā daļa un iekārtas, kuras rezervētas vienīgi pārvades sistēmu operatoriem, kuri nodrošina pārvadi;

[..]

11) "SDG iekārta" ir terminā[is], ko izmanto dabasgāzes šķidrināšanai vai SDG importēšanai, izkraušanai un atkārtotai pārvēršanai gāzē, un pie tās pieder palīgpakalpojumi un pagaidu glabāt[avas], kas vajadzīgas atkārtotai pārvēršanai gāzē un turpmākai piegādei uz pārvades sistēmu, bet tā neietver tās SDG terminā[ļu] daļas, ko izmanto uzglabāšanai;

[..]

24) "lietotājs" ir dabasgāzes vairumtirgotājs vai tiešais lietotājs, kā arī dabasgāzes uzņēmumi, kas pērk dabasgāzi;

25) "mājsaimniecības lietotājs" ir lietotājs, kas pērk dabasgāzi mājsaimniecības patēriņam;

26) "lietotājs, kas nav mājsaimniecību lietotājs" ir lietotājs, kurš pērk dabasgāzi patēriņam, kas nav mājsaimniecības patēriņš;

27) "tiešais lietotājs" ir lietotājs, kas pērk dabasgāzi pašu patēriņam;

[..]."

5 Minētās direktīvas 8. pantā "Tehniskie noteikumi" ir noteikts:

"Regulatīvās iestādes, ja dalībvalstis tā paredz, vai dalībvalstis nodrošina, ka tiek noteikti tehniskie drošības kritēriji un ka tiek izstrādāti un publiskoti tehniskie noteikumi, ar ko nosaka tehniskā projekta un vadīšanas obligātās prasības savienojumam ar SDG iekārtu sistēmu, uzglabāšanas objektiem, citām gāzes pārvades vai sadales sistēmām un tiešajām līnijām. Šie tehniskie noteikumi nodrošina sistēmu savstarpēju izmantojamību un ir objektīvi un nediskriminējoši. Aģentūra var izstrādāt attiecīgus ieteikumus, lai attiecīgajā gadījumā nodrošinātu šo noteikumu saderību. [..]"

6 Šīs pašas direktīvas 9. pants "Pārvades sistēmu un pārvades sistēmu operatoru nodalīšana" ir izteikts šādā redakcijā:

"1. Dalībvalstis nodrošina, ka no 2012. gada 3. marta:

a) visi uzņēmumi, kam pieder pārvades sistēma, darbojas kā pārvades sistēmas operatori;

b) viena un tā pati persona vai personas nevar:
   i) tieši vai netieši kontrolēt uzņēmumu, kas veic kādu no ražošanas vai piegādes funkcijām, un tieši vai netieši kontrolēt kādu pārvades sistēmas operatoru vai pārvades sistēmu vai izmantot tiesības šajos uzņēmumos; vai
   ii) tieši vai netieši kontrolēt pārvades sistēmas operatoru vai pārvades sistēmu un tieši vai netieši kontrolēt uzņēmumu, kas veic kādu no ražošanas vai piegādes funkcijām, vai izmantot tiesības šādā uzņēmumā;

c) viena un tā pati persona vai personas nevar iecelt Uzraudzības padomes, Administratīvās valdes vai tādu struktūru locekļus, kas juridiski pārstāv uzņēmumu [–] pārvades sistēmas operatoru vai pārvades sistēmu, nedz arī [un vienlaikus] tieši vai netieši kontrolēt uzņēmumu, kas veic kādu no ražošanas vai piegādes funkcijām, vai izmantot tiesības šādā uzņēmumā; un

d) viena un tā pati persona nav tiesīga kļūt par Uzraudzības padomes, Administratīvās valdes vai to struktūru locekli, kas juridiski pārstāv uzņēmumu, ne [gan] uzņēmumā, kas veic kādu no ražošanas vai piegādes funkcijām, ne [gan] pārvades sistēmas operatorā vai pārvades sistēmā.

[..]

8. Ja 2009. gada 3. septembrī pārvades sistēma piederēja vertikāli integrētam uzņēmumam, dalībvalsts var pieņemt lēmumu nepiemērot 1. punktu.

Šādā gadījumā attiecīgā dalībvalsts vai nu:

a) norīko neatkarīgu sistēmas operatoru atbilstīgi 14. pantam; vai arī

b) ievēro IV nodaļas noteikumus.

9. Ja 2009. gada 3. septembrī pārvades sistēma pieder vertikāli integrētam uzņēmumam un ja ir veikti pasākumi, kas garantē lielāku pārvades sistēmas operatora neatkarību, nekā paredzēta IV nodaļā, dalībvalsts var pieņemt lēmumu nepiemērot 1. punktu.

[..]"

7 Direktīvas 2009/73 23. pantā "Pilnvaras pieņemt lēmumus par uzglabāšanas objektu, iekārtu SDG atkārtotai pārvēršanai gāzē un rūpniecisko lietotāju pieslēgšanu pārvades sistēmai" ir noteikts:

"1. Pārvades sistēmas operators izstrādā un publicē pārredzamas un efektīvas procedūras un tarifus, lai nodrošinātu uzglabāšanas objektu, iekārtu SDG atkārtotai pārvēršanai gāzē un rūpniecisko lietotāju nediskriminējošu pieslēgšanu pārvades sistēmai. Šādas procedūras nodod apstiprināšanai valsts regulatīvajās iestādēs.

2. Pārvades sistēmas operators nevar atteikties pieslēgt jaunu uzglabāšanas objektu, iekārtu SDG atkārtotai pārvēršanai gāzē vai rūpniecisku lietotāju, pamatojoties [uz] tīkla pieejamās jaudas iespējamu turpmāku samazinājumu vai papildu izmaksām, kas saistītas ar vajadzīgo jaudas palielinājumu. Pārvades sistēmas operators nodrošina pietiekamu ieejas un izejas jaudu jaunajam savienojumam."

8 Šīs direktīvas 32. panta "Trešo personu piekļuve" 1. punktā ir paredzēts:

"Dalībvalstis nodrošina tādas sistēmas ieviešanu, kas trešām personām dod piekļuvi pārvades un sadales sistēmām un SDG iekārtām, pamatojoties uz publicētiem tarifiem, ko piemēro visiem tiesīgajiem lietotājiem, tostarp piegādes uzņēmumiem, kā arī objektīvi un bez sistēmas lietotāju diskriminācijas. Dalībvalstis nodrošina, ka šos tarifus vai to aprēķināšanas metodiku pirms to stāšanās spēkā saskaņā ar 41. pantu apstiprina 39. panta 1. punktā minētā regulatīvā iestāde un ka šos tarifus un metodiku, ja apstiprina vienīgi metodiku, publicē pirms to stāšanās spēkā."

9 Minētās direktīvas 41. panta "Regulatīvās iestādes pienākumi un pilnvaras" 1. punktā ir noteikts:

"Regulatīvajai iestādei ir šādi pienākumi:

[..]

m) pārraudzīt laiku, ko pārvades un sadales sistēmu operatori patērē, lai izveidotu pieslēgumus un veiktu remontdarbus;

[..]."

Regula Nr. 715/2009

10 Saskaņā ar Regulas Nr. 715/2009 – redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Komisijas 2010. gada 10. novembra Lēmumu 2010/685/ES (OV 2010, L 293, 67. lpp.) (turpmāk tekstā – "Regula Nr. 715/2009"), – 1. panta pirmās daļas a) punktu šīs regulas mērķis tostarp ir paredzēt nediskriminējošus noteikumus par nosacījumiem piekļuvei dabasgāzes pārvades sistēmām, ņemot vērā valstu un reģionālo tirgu īpašās iezīmes, lai nodrošinātu dabasgāzes iekšējā tirgus pareizu darbību.

11 Saskaņā ar šīs regulas 23. panta 2. punktu pamatnostādnes, kas attiecas tostarp uz tās tehniskās informācijas definēšanu, kura tīkla lietotājiem ir vajadzīga, lai iegūtu efektīvu piekļuvi sistēmai, kā arī uz visu būtisko punktu definēšanu saistībā ar pārredzamības prasībām, ieskaitot informāciju, ko publicē par visiem būtiskajiem punktiem, un termiņus šīs informācijas publicēšanai, attiecībā uz pārvades sistēmu operatoriem ir izklāstītas minētās regulas I pielikumā.

12 Minētās regulas I pielikuma 3.2. punkts "Visu būtisko pārskatāmības prasību punktu definīcija" ir izteikts šādā redakcijā:

"1. Pie būtiskiem punktiem pieder vismaz:
   a) visi ieejas un izejas punkti uz pārvades tīklu un no tā, ko izmanto pārvades sistēmas operators, izņemot izejas punktus, kas savienoti ar vienīgo [individuālo] galapatērētāju, un izņemot ieejas punktus, kas tieši savienoti ar individuālā ražotāja, kas atrodas ES teritorijā, ražošanas iekārtu;

   [..].

2. Informāciju vienīgajiem [individuāliem] galapatērētājiem un ražošanas iekārtām, kas nav ietvert[a] būtisko punktu definīcijā 3.2.1. punkta a) apakšpunktā, publicē kopsavilkuma veidā vismaz par katru līdzsvarošanas zonu. Šā pielikuma piemērošanas nolūkā informācijas apkopojumu, kas attiecas uz vienīgajiem [individuāliem] galapatērētājiem un ražošanas iekārtām, kur[a] nav iekļaut[a] būtisko punktu definīcijā, kā aprakstīts 3.2.1. punkta a) apakšpunktā, uzskata par vienu būtisko punktu."

Latvijas tiesības

13 1998. gada 3. septembra Enerģētikas likuma (*Latvijas Vēstnesis*, 1998, Nr. 273/275) redakcijā, kas ir piemērojama pamatlietā (turpmāk tekstā – "Enerģētikas likums"), 84.[1] panta pirmajā daļā ir noteikts:

"Regulators apstiprina dabasgāzes pārvades sistēmas operatora izstrādātos dabasgāzes pārvades sistēmas pieslēguma noteikumus biometāna ražotājiem, sašķidrinātās dabasgāzes sistēmas operatoriem un dabasgāzes lietotājiem un dabasgāzes sadales sistēmas operatora izstrādātos dabasgāzes sadales sistēmas pieslēguma noteikumus dabasgāzes lietotājiem. Minētajiem noteikumiem jābūt objektīvi pamatotiem, ekonomiski attaisnotiem, taisnīgiem, vienlīdzīgiem un atklātiem. Regulators var ierosināt dabasgāzes sistēmas pieslēguma noteikumu pārskatīšanu un pieprasīt, lai attiecīgais dabasgāzes sistēmas operators noteiktā termiņā iesniedz dabasgāzes sistēmas pieslēguma noteikumu projektu."

14 Ar 2019. gada 18. aprīļa Lēmumu Nr. 1/7 regulatīvā iestāde pieņēma "Dabasgāzes pārvades sistēmas pieslēguma noteikumus biometāna ražotājiem, sašķidrinātās dabasgāzes sistēmas operatoriem un dabasgāzes lietotājiem". Saskaņā ar šiem noteikumiem tostarp ikviens dabasgāzes lietotājs var pieslēgties dabasgāzes pārvades sistēmai bez sadales sistēmas operatora starpniecības atbilstoši paredzētai procedūrai un nosacījumiem.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

15 Līdz 2017. gada 3. aprīlim "Latvijas Gāze" – pieteikuma iesniedzēja pamatlietā – bija vienīgais uzņēmums Latvijas tirgū, kas kā vertikāli integrēts uzņēmums nodrošināja dabasgāzes iepirkšanu, uzglabāšanu, pārvadi, sadali un tirdzniecību.

16 Pēc šī datuma Latvijas dabasgāzes tirgus liberalizācijas procesā tika izveidota sabiedrība "Conexus Baltic Grid" AS, kas tika nodalīta no pieteikuma iesniedzējas pamatlietā. Šīs sabiedrības – kuras akcionāre nav pieteikuma iesniedzēja pamatlietā – pārvaldībā tika nodota valsts dabasgāzes pārvades infrastruktūra un vienotā dabasgāzes pārvades sistēma.

17 Šajā pašā procesā tika izveidota sabiedrība "Gaso" AS kā pieteikuma iesniedzējas pamatlietā meitasuzņēmums. Šī sabiedrība saskaņā ar licenci sniedz dabasgāzes sadales pakalpojumu Latvijā. Pieteikuma iesniedzēja pamatlietā ir šīs sabiedrības vienīgā akcionāre, un saskaņā ar minēto licenci šī sabiedrība ir vienīgais dabasgāzes sadales sistēmas operators šajā dalībvalstī.

18 2019. gada 18. aprīlī, piemērojot Enerģētikas likuma 84.[1] panta pirmo daļu, regulatīvā iestāde pieņēma Lēmumu Nr. 1/7.

19 Pieteikuma iesniedzēja pamatlietā vērsās iesniedzējtiesā – Latvijas Republikas Satversmes tiesā – ar konstitucionālo sūdzību, lūdzot atzīt šo lēmumu par spēkā neesošu.

20 Pieteikuma iesniedzēja pamatlietā tostarp apgalvo, ka no Direktīvas 2009/73 23. panta izriet, ka dalībvalsts pieņemts tiesiskais regulējums var pieļaut dabasgāzes lietotāju tiešu pieslēgumu dabasgāzes pārvades sistēmai tikai tad, ja dabasgāzes sadales sistēmas operators atsaka tiem šādu pieslēgumu sistēmas tehnisku vai ar ekspluatāciju saistītu ierobežojumu dēļ vai pastāv citi objektīvi iemesli, kuru dēļ ir nepieciešama šo lietotāju tieša pieslēgšanās dabasgāzes pārvades sistēmai.

21 Savukārt regulatīvā iestāde uzskata, ka nedz valsts tiesību aktos, nedz arī Direktīvas 2009/73 23. panta 1. punktā nav paredzēti ierobežojumi saistībā ar dabasgāzes lietotāju objektu pieslēgšanu pārvades sistēmai.

22 Iesniedzējtiesa uzskata, ka no Direktīvas 2009/73 2. panta 3) punkta pirmšķietami izriet, ka dabasgāzes pārvade kā viens no dabasgāzes apgādes darbības veidiem neietver citastarp dabasgāzes transportēšanu tādā tīkla daļā, kas ir daļa no augstspiediena cauruļvadiem, kurus galvenokārt lieto vietējai dabasgāzes sadalei, lai to piegādātu tiešajiem lietotājiem.

23 Tomēr no Direktīvas 2009/73 23. panta izrietot, ka dabasgāzes pārvades sistēmai var tikt pieslēgti rūpnieciskie lietotāji vai vismaz jauni rūpnieciskie lietotāji. No šīs direktīvas izstrādes procesa materiāliem izrietot, ka jēdziens "rūpnieciskais lietotājs", kas tajā nav definēts, varētu attiekties uz tiešiem "lietotājiem, kas nav mājsaimniecības lietotāji", minētās direktīvas 2. panta 26) punkta izpratnē.

24 Turklāt iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 2009/73 32. panta 1. punktā nostiprinātajam trešo personu piekļuves dabasgāzes iekšējam tirgum principam, ņemot vērā šīs direktīvas mērķi aizsargāt patērētāju intereses, ir jābūt pastarpināti piemērojamam tiešajiem lietotājiem. Ņemot vērā minēto, šķietot, ka no 2008. gada 9. oktobra sprieduma *Sabatauskas* u.c. (C-239/07, EU:C:2008:551) pēc analoģijas izriet, ka šī Direktīvas 2009/73 norma ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā ir definēti dalībvalstu pienākumi tikai attiecībā uz trešo personu piekļuvi dabasgāzes pārvades un sadales sistēmām, nevis šo personu pieslēgumu šīm sistēmām.

25 Šajos apstākļos Latvijas Republikas Satversmes tiesa nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Direktīvas 2009/73 23. pants un 32. panta 1. punkts ir interpretējami tādējādi, ka dalībvalstīm jāpieņem tāds tiesiskais regulējums, kas paredzētu, pirmkārt, to, ka ikviens tiešais lietotājs var izvēlēties, kura veida sistēmai – pārvades vai sadales sistēmai – tas pieslēgsies, un, otrkārt, to, ka sistēmas operatoram ir pienākums tam atļaut pieslēgties attiecīgajai sistēmai?

2) Vai Direktīvas 2009/73 23. pants ir interpretējams tādējādi, ka dalībvalstīm ir noteikts pienākums pieņemt tādu tiesisko regulējumu, atbilstoši kuram dabasgāzes pārvades sistēmai drīkst pieslēgties tikai tas tiešais lietotājs, kas nav mājsaimniecības lietotājs (proti, tikai rūpnieciskais lietotājs)?

3) Vai Direktīvas 2009/73 23. pants un jo īpaši jēdziens "jauns rūpnieciskais lietotājs" ir interpretējami tādējādi, ka šajā pantā dalībvalstīm ir noteikts pienākums pieņemt tādu tiesisko regulējumu, atbilstoši kuram dabasgāzes pārvades sistēmai drīkst pieslēgties tikai tas tiešais lietotājs, kas nav mājsaimniecības lietotājs (proti, tikai rūpnieciskais lietotājs) un kas iepriekš nav bijis pieslēgts sadales sistēmai?

4) Vai Direktīvas 2009/73 2. panta 3) punkts un 23. pants ir interpretējami tādējādi, ka ar tiem ir pretrunā tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums, atbilstoši kuram dabasgāzes pārvade ietver dabasgāzes transportēšanu tieši uz tiešā lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmu?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

26 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 2009/73 23. pants un 32. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstīm ir jāpieņem tāds tiesiskais regulējums, atbilstoši kuram, pirmkārt, ikviens tiešais lietotājs var izvēlēties tikt pieslēgts vai nu dabasgāzes pārvades sistēmai, vai arī sadales sistēmai un, otrkārt, attiecīgajam sistēmas operatoram ir pienākums atļaut tam pieslēgties minētajai sistēmai.

27 Pirmām kārtām, saistībā ar Direktīvas 2009/73 32. panta 1. punktu vispirms ir jānorāda, ka šīs tiesību normas formulējums ir analoģisks tam, kas ir ietverts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/54/EK (2003. gada 26. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un par Direktīvas 96/92/EK atcelšanu (OV 2003, L 176, 37. lpp.) 20. panta 1. punktā, kā arī tam, kas ir ietverts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/72/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un par Direktīvas [2003/54] atcelšanu (OV 2009, L 211, 55. lpp.) 32. panta 1. punktā.

28 Šajā ziņā Tiesa ir nospriedusi, ka Direktīvas 2003/54 20. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā ir precizēti nevis dalībvalstu pienākumi attiecībā uz lietotāju pieslēgumu elektroenerģijas sistēmām, bet tikai to pienākumi attiecībā uz piekļuvi šīm sistēmām (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2008. gada 9. oktobris, *Sabatauskas* u.c., C-239/07, EU:C:2008:551, 42. punkts).

29 Pirmkārt, kā ģenerāladvokāts ir norādījis secinājumu 24., 25. un 62. punktā, no Savienības tiesiskā regulējuma izriet, ka dabasgāzes iekšējais tirgus ir organizēts analoģiski elektroenerģijas iekšējam tirgum.

30 Otrkārt, Direktīvā 2009/73 ietvertajiem jēdzieniem "piekļuve" un "pieslēgums" sistēmai ir tādas pašas nozīmes kā tās, ko Tiesa 2008. gada 9. oktobra spriedumā *Sabatauskas* u.c. (C-239/07, EU:C:2008:551, 40.–42. punkts) ir noteikusi attiecībā uz Direktīvu 2003/54.

31 Proti, tostarp no Direktīvas 2009/73 4., 8. un 23.–26. apsvēruma izriet, ka – tāpat kā Direktīvā 2003/54 – jēdziens "piekļuve" sistēmai Direktīvā 2009/73 ir saistīts ar apgādi ar dabasgāzi, it īpaši ietverot pakalpojuma kvalitāti, regularitāti un izmaksas, un tas tiek bieži lietots nediskriminējošu tarifu garantijas kontekstā. Tādējādi piekļuve sistēmai būtībā ir jāsaprot kā tiesības izmantot dabasgāzes sistēmu. Savukārt no Direktīvas 2009/73 8. un 23. panta, kā arī 41. panta 1. punkta m) apakšpunkta izriet, ka jēdziens "pieslēgums" – tāpat kā Direktīvā 2003/54 izmantotais jēdziens "pieslēgums" – attiecas uz fizisku savienojumu ar minēto dabasgāzes sistēmu (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2008. gada 9. oktobris, *Sabatauskas* u.c., C-239/07, EU:C:2008:551, 40.–42. punkts).

32 Turklāt, tāpat kā tas ir Direktīvā 2003/54, kā arī Direktīvā 2009/72 attiecībā uz elektroenerģiju, dabasgāzes pārvade un sadale, kā tās ir definētas Direktīvas 2009/73 2. panta 3) un 5) punktā, neietver tās piegādi. Tādējādi tiesīgo lietotāju tiesības piekļūt sistēmām tiek īstenotas ar tāda piegādātāja starpniecību, kuru šiem lietotājiem, kā tas ir paredzēts šīs pēdējās minētās direktīvas 3. apsvērumā, ir jābūt iespējai brīvi izvēlēties, un šī izvēles brīvība ir garantēta neatkarīgi no tā, vai piegādātājs tos pieslēdz pārvades sistēmai vai sadales sistēmai (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2008. gada 9. oktobris, *Sabatauskas* u.c., C-239/07, EU:C:2008:551, 43. punkts).

33 No tā izriet, ka Direktīvas 2009/73 32. panta 1. punkts – tāpat kā Direktīvas 2003/54 20. panta 1. punkts – ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā ir paredzēti dalībvalstu pienākumi tikai attiecībā uz piekļuvi sistēmām, nevis attiecībā uz pieslēgumu tām (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2008. gada 9. oktobris, *Sabatauskas* u.c., C-239/07, EU:C:2008:551, 42. punkts). Līdz ar to šo tiesību normu nevar interpretēt tādējādi, ka ar to šīm valstīm būtu noteikts pienākums paredzēt savos tiesību aktos ikviena tiešā lietotāja tiesības pieslēgties dabasgāzes pārvades sistēmai.

34 Otrām kārtām, šāds pienākums nevar izrietēt arī no minētās direktīvas 23. panta.

35 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 2009/73 9. pantu, lasot tās 14. apsvēruma gaismā, dalībvalstīm pārvades sistēmas un pārvades sistēmu operatori ir jānodala no ražošanas vai piegādes interesēm, izmantojot vienu no šādiem modeļiem, proti, īpašumtiesību nodalīšana, kas nozīmē, ka sistēmas īpašnieks tiek norīkots par sistēmas operatoru un ka tas ir neatkarīgs no ražošanas vai piegādes interesēm (turpmāk tekstā – "pirmais nodalīšanas modelis"), neatkarīga sistēmas operatora izveide (turpmāk tekstā – "otrais nodalīšanas modelis") vai neatkarīga pārvades operatora izveide (turpmāk tekstā – "trešais nodalīšanas modelis").

36 Tikai tad, ja attiecīgā dalībvalsts nolemj neizmantot pirmo nodalīšanas modeli, šai dalībvalstij, kā tas ir paredzēts Direktīvas 2009/73 9. panta 8. punkta a) apakšpunktā, ir jānorīko neatkarīgs sistēmas operators saskaņā ar 14. pantu (otrais nodalīšanas modelis) vai arī tai, piemērojot direktīvas 9. panta 8. punkta b) apakšpunktu, ir jāievēro IV nodaļas noteikumi (trešais nodalīšanas modelis) (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 3. decembris, Komisija/Beļģija (Elektroenerģijas un dabasgāzes tirgi), C-767/19, EU:C:2020:984, 48. punkts).

37 Proti, kā ir norādīts Direktīvas 2009/73 16. apsvērumā, tieši gadījumā, ja attiecīgā dalībvalsts ir izvēlējusies otro vai trešo nodalīšanas modeli, šo risinājumu pilnīga efektivitāte ir jānodrošina ar īpašiem papildu noteikumiem, proti, citiem noteikumiem, nevis tiem, kas ir ietverti šīs direktīvas 9. panta 1.–7. punktā. Šie "īpašie papildu noteikumi" ir attiecīgi minētās direktīvas 14. panta un šīs pašas direktīvas IV nodaļas, kurā ietilpst tās 23. pants, noteikumi.

38 Savukārt attiecīgā dalībvalsts nav pakļauta šiem papildu noteikumiem, ja tā izvēlas īstenot pirmo nodalīšanas modeli (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2017. gada 26. oktobris, *Balgarska energiyna borsa*, C-347/16, EU:C:2017:816, 33.–35. punkts).

39 Konkrētajā gadījumā, kā ģenerāladvokāts ir norādījis secinājumu 38.–40. punktā, no Tiesas rīcībā esošās informācijas izriet, ka, īstenojot Direktīvu 2009/73, Latvijas Republika, šķiet, ir izvēlējusies pirmo nodalīšanas modeli.

40 No tā izriet, ka, neskarot pārbaudes, kas ir jāveic iesniedzējtiesai, Direktīvas 2009/73 23. pantam, šķiet, nav nozīmes pamatlietas atrisinājumā.

41 Jebkurā gadījumā, ja tiktu pieņemts, ka Direktīvas 2009/73 23. pants šajā lietā būtu piemērojams, šī tiesību norma nevarētu tikt interpretēta tādējādi, ka ar to dalībvalstīm ir noteikts pienākums paredzēt ikvienam tiešajam lietotājam tiesības visos apstākļos pieslēgties dabasgāzes pārvades sistēmai.

42 Saskaņā ar šīs direktīvas 23. panta 2. punktu pārvades sistēmas operators nevar atteikties pieslēgt jaunu uzglabāšanas objektu, iekārtu SDG atkārtotai pārvēršanai gāzē vai rūpniecisku lietotāju, pamatojoties uz tīkla pieejamās jaudas iespējamu turpmāku samazinājumu vai papildu izmaksām, kas saistītas ar vajadzīgo jaudas palielinājumu.

43 Pirmkārt, jēdziens "uzglabāšanas objekts" minētās direktīvas 2. panta 9) punktā ir definēts kā objekts, kas pieder "dabasgāzes uzņēmumam" un/vai ko tas izmanto – pēdējais minētais ir jēdziens, kurš šī paša panta 1) punktā ir definēts, tajā "neietver[ot] tiešos lietotājus".

44 Otrkārt, jēdziens "SDG iekārta" šīs pašas direktīvas 2. panta 11) punktā ir definēts kā terminālis, ko izmanto dabasgāzes šķidrināšanai vai SDG importēšanai, izkraušanai un atkārtotai pārvēršanai gāzē, un pie tās "pieder palīgpakalpojumi un pagaidu glabāt[avas], kas vajadzīgas atkārtotai pārvēršanai gāzē un turpmākai piegādei uz pārvades sistēmu". Tātad runa ir par subjektu, kurš – atšķirībā no "tiešajiem lietotājiem" Direktīvas 2009/73 2. panta 27) punkta izpratnē – drīzāk ir pārvades sistēmas apgādātāja situācijā.

45 Tiešo lietotāju izslēgšana no abiem šī sprieduma 43. un 44. punktā minētajiem jēdzieniem turklāt atbilst tam, kas ir paredzēts Direktīvas 2009/73 16. apsvērumā. Atbilstoši šim apsvērumam tādas efektīvas nodalīšanas pamatā, kura ir veikta saskaņā ar noteikumiem par neatkarīgu pārvades operatoru, kā to paredz trešais nodalīšanas modelis, ir divi stūrakmeņi – organizatorisku pasākumu kopums, kas ietver arī pasākumus pārvades sistēmu operatoru vadībai, un to pasākumu kopums, kuri attiecas uz investīcijām, jaunu ražošanas jaudu piesaisti tīklam un tirgus integrāciju, īstenojot reģionālo sadarbību. Šie pasākumi tiek īstenoti ar šīs direktīvas IV nodaļas noteikumiem, kur pasākumi attiecībā uz jaunas "ražošanas" jaudas pieslēgšanu tīklam tiek īstenoti tieši ar minētās direktīvas 23. pantu.

46 Treškārt, lai gan, ņemot vērā jēdzienu "lietotājs" un "tiešais lietotājs" definīcijas, kas ir ietvertas attiecīgi Direktīvas 2009/73 2. panta 24) un 27) punktā, nav izslēgts, ka jēdziens "rūpniecisks lietotājs", kas arī ir ietverts – to nedefinējot – šīs direktīvas 23. panta 2. punktā, attiecas uz noteiktām tiešo lietotāju kategorijām, tomēr, kā ģenerāladvokāts to būtībā ir norādījis secinājumu 78. punktā, šis jēdziens neattiecas uz visiem tiešajiem lietotājiem. It īpaši tajā nav ietverti "mājsaimniecības lietotāji" minētās direktīvas 2. panta 25) punkta izpratnē, proti, lietotāji, kas pērk dabasgāzi mājsaimniecības patēriņam.

47 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2009/73 23. pants un 32. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka no šīm tiesību normām neizriet, ka dalībvalstīm būtu pienākums pieņemt tādu tiesisko regulējumu, atbilstoši kuram, pirmkārt, ikviens tiešais lietotājs var izvēlēties tikt pieslēgts vai nu dabasgāzes pārvades sistēmai, vai arī sadales sistēmai un, otrkārt, attiecīgajam sistēmas operatoram ir pienākums atļaut tam pieslēgties minētajai sistēmai.

Par otro un trešo jautājumu

48 Ar otro un trešo jautājumu, kuri ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2009/73 23. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstīm ir pienākums pieņemt tādu tiesisko regulējumu, atbilstoši kuram dabasgāzes pārvades sistēmai drīkst pieslēgties tikai rūpnieciskais lietotājs vai – attiecīgā gadījumā – tikai rūpnieciskais lietotājs, kas iepriekš nav bijis pieslēgts sadales sistēmai.

49 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka no šī sprieduma 36.–41. punkta izriet, ka, neskarot pārbaudes, kas ir jāveic iesniedzējtiesai, Direktīvas 2009/73 23. pantam, šķiet, nav nozīmes pamatlietas atrisinājumā.

50 Jebkurā gadījumā, pat ja tiktu pieņemts, ka minētā tiesību norma varētu būt piemērojama šajā lietā, pārvades sistēmas operatoram ar to noteiktais aizliegums atteikt noteiktiem subjektiem tiesības pieslēgties šai sistēmai pats par sevi nekādā ziņā nenozīmē pienākumu atteikt šādu pieslēgumu ikvienam cita veida lietotājam.

51 Proti, gadījumā, ja attiecīgā dalībvalsts izvēlas trešo nodalīšanas modeli, Direktīvas 2009/73 23. pants tikai ierobežo manevrēšanas iespēju, kas šai dalībvalstij ir, lai sistēmu lietotājus virzītu uz viena vai otra veida sistēmas lietošanu (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2008. gada 9. oktobris, *Sabatauskas* u.c., C-239/07, EU:C:2008:551, 47. punkts).

52 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz otro un trešo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2009/73 23. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstīm ar to nav noteikts pienākums pieņemt tādu tiesisko regulējumu, atbilstoši kuram dabasgāzes pārvades sistēmai drīkst pieslēgties tikai rūpnieciskais lietotājs.

Par ceturto jautājumu

53 Ar ceturto jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 2009/73 2. panta 3) punkts un 23. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem netiek pieļauts tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums, atbilstoši kuram dabasgāzes pārvade ietver dabasgāzes transportēšanu tieši uz tiešā lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmu.

54 Pirmām kārtām, runājot par Direktīvas 2009/73 23. pantu, ir jānorāda, ka šī sprieduma 50.–52. punktā minētajiem motīviem analoģisku motīvu dēļ, ja tiktu pieņemts, ka minētā tiesību norma ir piemērojama šajā lietā, tā neliedz šādu valsts tiesisko regulējumu.

55 Otrām kārtām, attiecībā uz šīs direktīvas 2. panta 3) punktu ir jānorāda, ka šajā tiesību normā "pārvade" šīs direktīvas mērķiem ir definēta kā "dabasgāzes transportēšana tīklā, ko galvenokārt veido augstspiediena cauruļvadi un kas nav gāzes sākumposma pārvades cauruļvadu tīkls, kā arī nav daļa no augstspiediena cauruļvadiem, kurus galvenokārt lieto vietējai dabasgāzes sadalei, lai to piegādātu tiešajiem lietotājiem, bet neietverot piegādi".

56 Pirmkārt, lai gan ir taisnība, ka šajā definīcijā ir izslēgta "dabasgāzes transportēšana [..] daļ[ā] no augstspiediena cauruļvadiem, kurus galvenokārt lieto vietējai dabasgāzes sadalei", tajā tomēr ir ietverta "dabasgāzes transportēšana [..], lai to piegādātu tiešajiem lietotājiem". Turklāt, no vienas puses, no Direktīvas 2009/73 2. panta 24) punkta izriet, ka jēdziens "lietotājs" attiecas tostarp uz tiešajiem lietotājiem, un, no otras puses, no šī paša 2. panta 7) punkta izriet, ka jēdziens "piegāde" attiecas uz "dabasgāzes, tostarp SDG, pārdošanu, tostarp tālākpārdošanu, lietotājiem". Līdz ar to no minētā 2. panta 3) punkta, kurā ir definēts jēdziens "pārvade", formulējuma vien nevar secināt, ka ir izslēgts, ka tiešais lietotājs varētu tikt tieši pieslēgts pārvades sistēmai.

57 Otrkārt, ir jānorāda, ka jēdziens "pārvade" Direktīvas 2003/54 2. panta 3) punktā bija definēts analoģiski, proti, kā "elektroenerģijas transportēšana apvienotajā ļoti augsta sprieguma un augsta sprieguma pārvades tīklā, lai to piegādātu gala patērētājiem vai izplatītājiem, bet neietverot piegādi". 2008. gada 9. oktobra spriedumā *Sabatauskas* u.c. (C-239/07, EU:C:2008:551) Tiesa atzina iespēju tieši pieslēgt tiešos lietotājus elektroenerģijas pārvades sistēmai.

58 Šī definīcija bez grozījumiem tika pārņemta Direktīvas 2009/72 2. panta 3) punktā.

59 Treškārt, interpretāciju, saskaņā ar kuru jēdziena "pārvade" definīcija neizslēdz iespēju tiešo lietotāju tieši pieslēgt pārvades sistēmai, apstiprina arī Regulas Nr. 715/2009 teksts.

60 Šīs regulas, kuras mērķis saskaņā ar tās 1. pantu ir paredzēt nediskriminējošus noteikumus par nosacījumiem piekļuvei dabasgāzes pārvades sistēmām, I pielikumā ir ietvertas saistošas pamatnostādnes, kuras, kā tas izriet no Direktīvas 2009/73 61. apsvēruma, ir jāņem vērā arī šīs direktīvas kontekstā.

61 Šo pamatnostādņu 3.2.1. punktā, kas attiecas uz visu pārskatāmības prasībām būtisko pārvades sistēmas punktu definēšanu, tostarp ir paredzēts, ka šai definīcijai ir jāietver vismaz visi ieejas un izejas punkti uz pārvades tīklu un no tā, ko izmanto pārvades sistēmas operators, izņemot izejas punktus, "kas savienoti ar vienīgo [individuālo] galapatērētāju", un izņemot ieejas punktus, kas tieši savienoti ar individuālā ražotāja, kas atrodas Savienības teritorijā, ražošanas iekārtu.

62 Savukārt minēto pamatnostādņu 3.2.2. punktā ir noteikts, ka, no vienas puses, informāciju "vienīgajiem [individuāliem] galapatērētājiem" un ražošanas iekārtām, kas nav ietverta būtisko punktu definīcijā, kura ir norādīta šo pašu pamatnostādņu 3.2.1. punkta a) apakšpunktā, publicē kopsavilkuma veidā vismaz par katru līdzsvarošanas zonu un, no otras puses, ka šā pielikuma piemērošanas nolūkā informācijas apkopojumu, kas attiecas uz šiem individuālajiem galapatērētājiem un ražošanas iekārtām, uzskata par vienu būtisko punktu.

63 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz ceturto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2009/73 2. panta 3) punkts un 23. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem tiek pieļauts tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums, atbilstoši kuram dabasgāzes pārvade ietver dabasgāzes transportēšanu tieši uz tiešā lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmu.

Par tiesāšanās izdevumiem

64 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

1) **Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/73/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/55/EK atcelšanu 23. pants un 32. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka no šīm tiesību normām neizriet, ka dalībvalstīm būtu pienākums pieņemt tādu tiesisko regulējumu, atbilstoši kuram, pirmkārt, ikviens tiešais lietotājs var izvēlēties tikt pieslēgts vai nu dabasgāzes pārvades sistēmai, vai arī sadales sistēmai un, otrkārt, attiecīgajam sistēmas operatoram ir pienākums atļaut tam pieslēgties minētajai sistēmai.**

2) **Direktīvas 2009/73 23. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstīm ar to nav noteikts pienākums pieņemt tādu tiesisko regulējumu, atbilstoši kuram dabasgāzes pārvades sistēmai drīkst pieslēgties tikai rūpnieciskais lietotājs.**

3) Direktīvas 2009/73 2. panta 3) punkts un 23. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem tiek pieļauts tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums, atbilstoši kuram dabasgāzes pārvade ietver dabasgāzes transportēšanu tieši uz tiešā lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmu.

Prechal Passer Biltgen

Rossi Wahl

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2022. gada 24. februārī.

Sekretārs Priekšsēdētājs

A. Calot Escobar K. Lenaerts